

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 09 0 U 041362 25 Uvp
Sarajevo, 19.02.2026. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Vuković Josipa, kao predsjednika vijeća, Babić Stanković Aleksandre i Čaušević-Dučić Mirsade, kao članova vijeća, te Hodžić Merhunise kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja H.I. iz S., ulica M. e. P. broj ..., zastupanog po punomoćniku Gorčić Saneli, advokatu iz Sarajeva, protiv akta broj: UP-II-03-37/1-111/22 od 23.03.2022. godine, tuženog Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata Sarajevo, u upravnoj stvari ostvarivanja prava na egzistencijalnu naknadu demobiliziranih boraca, odlučujući o zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke podnesenom od strane Federalnog pravobranilaštva/pravobraniteljstva Sarajevo, protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 041362 22 U od 16.10.2025. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 19.02.2026. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se uvažava, presuda Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 041362 22 U od 16.10.2025. godine se preinačava i rješava:

Tužba se uvažava, pa se rješenje tuženog Federalnog ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata Sarajevo, broj: UP-II-03-37/1-111/22 od 23.03.2022. godine i prvostepeno rješenje Službe za boračko-invalidsku zaštitu Općine Novo Sarajevo, broj: 14-37-9569/21 od 17.01.2022. godine poništavaju i predmet se vraća prvostepenom organu na ponovno rješavanje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 041362 22 U od 16.10.2025. godine, djelimično je uvažena tužiteljeva tužba, osporeno rješenje tuženog, broj i datum navedeni u uvodu presude, kao i prvostepeno rješenje Službe za boračko-invalidsku zaštitu Općine Novo Sarajevo, broj: 14-37-9569/21 od 17.01.2022. godine, u tačkama 3., 4., 5., 6. i 7. su poništeni, dok su tačke 1. i 2. prvostepenog rješenja ostale neizmijenjene. Osporenim rješenjem je odbijena tužiteljeva žalba izjavljena protiv prvostepenog rješenja, kojim je u tački 1. dispozitiva oglašeno ništavim rješenje Službe za boračko-invalidsku zaštitu Općine Novo Sarajevo broj: 14-41-2817/19 od 03.10.2019. godine (kojim je tužitelju priznato pravo

na egzistencijalnu naknadu u iznosu od =100,00 KM mjesečno počev od 01.09.2019. godine), te su tačkom 2. dispozitiva poništene pravne posljedice koje je navedeno rješenje proizvelo. Tačkom 3. dispozitiva navedenog prvostepenog rješenja utvrđeno je da je Hodžić Izetu (tužitelju iz ovog upravnog spora) izvršen neosnovan obračun i isplata novčane egzistencijalne naknade po rješenju iste Službe broj: 14-41-2817/19 od 03.10.2019. godine za period od 01.09.2019. godine do 30.11.2021. godine u ukupnom novčanom iznosu od =2.700,00 KM; tačkom 4. dispozitiva riješeno da se obavezuje Hodžić Izet da na račun trezora Federalnom ministarstvu finansija uplati iznos od =2.700,00 KM na ime neosnovano obračunate i isplaćene novčane egzistencijalne naknade - preužitak za period od 01.09.2019. godine do 30.11.2021. godine, da je rok za uplatu novčanog iznosa 15 dana od dana prijema rješenja, uz obavezno dostavljanje pomenutoj Službi dokaza o izvršenoj uplati (tačka 5. dispozitiva), konstatovano da je ovo rješenje izvršna isprava i da će u slučaju izostanka dobrovoljnog izvršenja biti pokrenut postupak prinudnog izvršenja uz snošenje svih troškova nastalih takvim izvršenjem (tačka 6. dispozitiva), te da se rješenjem od 17.01.2022. godine zamjenjuje rješenje navedene Službe broj: 14-41-2817/19 od 03.10.2019. godine (tačka 7. dispozitiva).

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke Federalno pravobranilaštvo/pravobraniteljstvo Sarajevo pobija presudu Kantonalnog suda u Mostaru iz razloga povrede federalnog zakona navodeći da je ista donesena uz pogrešnu primjenu odredbi Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije BiH“, broj: 54/19, 29/22 i 81/23) i Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije BiH“, broj: 33/04, 56/05, 44/05, 70/07, 09/10, 95/13, 90/17 i 29/22) ističući da je jasno i nedvosmisleno odredbom člana 28. Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica propisano da je lice kome je isplaćeno novčano primanje prema ovom Zakonu na koje nije imalo pravo dužno vratiti primljeni iznos, te da je pobijana presuda kojom je djelimično uvažena tužba nezakonita i nepravilna, pa je predloženo se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke uvaži, te preinači presuda na način da se tužba odbaci ili odbije kao neosnovana.

Tužitelj, po punomoćniku, nije dostavio odgovor na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke.

Ovaj Sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude prvostepenog suda u granicama zahtjeva i povreda propisa iz člana 41. stav 2. tog Zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga :

Iz obrazloženja pobijane presude i podataka u spisu predmeta proizilazi da je, kako je već naprijed navedeno, prvostepenim rješenjem Službe za boračko-invalidsku zaštitu Općine Novo Sarajevo od 17.01.2022. godine oglašeno ništavim rješenje iste Službe od 03.10.2019. godine kojim je tužitelju priznato pravo na egzistencijalnu naknadu u iznosu od =100,00 KM mjesečno počev od 01.09.2019. godine, poništene pravne posljedice koje je navedeno rješenje proizvelo, utvrđen iznos u kome je izvršen neosnovan obračun i isplata novčane egzistencijalne naknade, te obaveza Hodžić Izeta na povrat izvršene neosnovane isplate - preužitka i rok vraćanja istog i konstatovano da to rješenje od 17.01.2022. godine zamjenjuje rješenje iste Službe od 03.10.2019. godine.

Navedeno prvostepeno rješenje od 17.01.2022. godine zasnovano je na odredbama člana 264. stav 5. i člana 266. stav 1. Zakona o upravnom postupku („Službene novine FBiH“, broj: 2/98, 48/99 i 61/22) u vezi sa odredbama članova 19., 23. i 28. Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica, a doneseno je iz razloga što je, nakon donošenja rješenja od 03.10.2019. godine kojim je tužitelju priznato pravo na egzistencijalnu naknadu, utvrđeno da je u vojnim evidencijama evidentirano da je imenovani dezertirao, koji podatak nije bio naveden u uvjerenju Grupe za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze za područje Općine Novo Sarajevo, koje je pribavljeno u postupku priznavanja prava na egzistencijalnu naknadu, pa kako je članom 36. stav I. tačka 1. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, propisano da prava po ovom Zakonu ne mogu ostvariti lica koja su samovoljno, bez dopuštenja nadležne komande napustila jedinicu Oružanih snaga u bilo kojem periodu, to je cijanjeno da tužitelj iz ovog upravnog spora ne ispunjava uslove za priznavanje traženog prava.

Tužiteljeva žalba izjavljena protiv navedenog prvostepenog rješenja odbijena je kao neosnovana rješenjem Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata u kome su u cjelosti prihvaćeni razlozi i obrazloženje prvostepenog rješenja.

Prvostepeni sud je, rješavajući po tužiteljevoj tužbi podnesenoj protiv osporenog rješenja tuženog organa, tužbu uvažio, te poništio osporeno rješenje, kao i tačke 3., 4., 5., 6., i 7. prvostepenog rješenja Službe za boračko invalidsku zaštitu Općine Novo Sarajevo, broj: 14-37-9569/21 od 17.01.2022. godine, dok su tačke 1. i 2. prvostepenog rješenja ostale neizmijenjene.

Razloge za takvu odluku prvostepeni sud nalazi u tome da je tužitelj imao osnov za isplatu novčane egzistencijalne naknade - rješenje od 03.10.2019. godine koje je doneseno ne njegovom, već greškom upravnog organa, tj. propustom utvrđenja odlučne činjenice o postojanju okolnosti iz člana 36. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica iz kog razloga je sud poništio tačke 3., 4., 5., 6. i 7. prvostepenog rješenja, cijeneći da je odredbom člana 28. stav 2. Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica propisano da će za nepravilne isplate koje su nastale kao greška organa koji je vodio postupak, nepravilno isplaćena sredstva nadoknaditi organ koji je učinio grešku. Tačku 1. dispozitiva prvostepenog rješenja kojom je oglašeno ništavim rješenje Službe za boračko-invalidsku zaštitu Općine Novo Sarajevo, broj: 14-41-2817/19 od 03.10.2019. godine prvostepeni sud je cijenio pravilnom jer je naknadno utvrđeno da je tužitelj dezertir, čime ne ispunjava zakonske uslove za pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu. Po pitanju tačke 2. dispozitiva, kojom su poništene pravne posljedice koje je navedeno rješenje od 03.10.2019. godine proizvelo, a koju je prvostepeni sud takođe ostavio neizmijenjenom, sud je cijenio da je pravilno prvostepeni organ primijenio odredbu člana 265. stav 1. i 266. stav 1. Zakona o upravnom postupku, ali da je taj organ “izgubio iz vida da je stavom 2. odredbe člana 266. Zakona o upravnom postupku propisano da se ukidanjem rješenja ne poništavaju pravne posljedice koje je rješenje već proizvelo do dana ukidanja, ali se onemogućava daljnje proizvođenje pravnih posljedica ukinutog rješenja”. Nadalje je prvostepeni sud cijenio “da se prema pravnoj teoriji proglašavanjem ništavim rješenja poništava njegovo djelovanje od početka i sve pravne posljedice koje su takva rješenja proizvela prije poništavanja, odnosno

proglašenja ništavim”, ali da se “u konkretnom slučaju radi o zakonskom ograničenju vraćanja primljenog ukoliko je do greške došlo od strane organa koji je vodio postupak”, zbog čega je “odlučio da na snazi ostavi tačku 2. prvostepenog rješenja, a kako bi se onemogućilo daljnje proizvođenje pravnih posljedica”.

Međutim prilikom donošenja pobijane presude prvostepeni sud je (a i upravni organi prilikom donošenja osporenog i prvostepenog rješenja) potpuno zanemario suštinu oglašavanja rješenja ništavim kao jednog od osobitih slučajeva poništavanja, ukidanja i mijenjanja rješenja regulisanih u Glavi XVI Zakona o upravnom postupku („Službene novine FBiH“, broj: 2/98, 48/99 i 61/22).

Naime, oglašavanje rješenja ništavim je, obzirom na značaj i posljedice ovog pravnog sredstva za koje ne postoji vremensko ograničenje, svedeno na ograničen broj slučajeva i odnosi se samo na naročito grube povrede postupka, tzv. kvalifikovane nezakonitosti, a ne nezakonitosti i pravne greške u običnom smislu. Dakle, rješenje se može oglasiti ništavim samo ako se radi o naročito teškim povredama u ograničenom broju slučajeva izričito propisanih u tačkama 1. do 5. člana 264. Zakona o upravnom postupku, gdje je u tački 5. izričito propisano da se ništavim oglašava rješenje koje sadrži nepravilnost koja je po nekoj izričitoj zakonskoj odredbi predviđena kao razlog ništavosti, a to podrazumijeva da je u posebnom zakonu određeni nedostatak rješenja izričito predviđen kao razlog ništavosti.

Prema stanju predmetnog spisa u konkretnom slučaju ne radi se o takvoj situaciji, jer nijednom odredbom niti Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije BiH“, broj: 54/19, 29/22 i 81/23), niti Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije BiH“, broj: 33/04, 56/05, 44/05, 70/07, 09/10, 95/13, 90/17 i 29/22), a niti bilo kojeg drugog zakona nije propisano da se može oglasiti ništavim rješenje doneseno uslijed učinjenih grešaka u postupku utvrđenja ispunjenja uslova za ostvarenje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu.

Imajući u vidu izloženo pobijana presuda pokazuje se nepravilnom i nezakonitom (kao i rješenja upravnih organa koja su joj prethodila), pri čemu ovaj Sud ukazuje da se nepotrebno prvostepeni sud bavio pitanjem pravnih posljedica ukidanja rješenja iz odredbe člana 266. stav 2. Zakona o upravnom postupku, jer u konkretnom slučaju rješenjem prvostepenog organa Službe za boračko invalidsku zaštitu Općine Novo Sarajevo, broj: 14-37-9569/21 od 17.01.2022. godine nije ukinuto rješenje od 03.10.2019. godine, već je isto oglašeno ništavim, ali nepravilno i nezakonito iz naprijed iznesenih razloga.

Isto tako ni prvostepeni organ u situaciji kada je već oglasio ništavim rješenje nije mogao u tački 7. konstatovati da se to rješenje zamjenjuje ovim rješenjem, jer se ne radi o situaciji kada je propisana mogućnost zamjene ranijeg rješenja novim.

Pri svemu izloženom, tačno je, na šta se u zahtjevu za vanredno preispitivanje ukazuje, da je odredbom člana 28. Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije BiH“, broj: 54/19, 29/22 i 81/23) propisan povrat sredstava u situaciji kada lice kome je isplaćeno novčano primanje prema ovom Zakonu nije imalo pravo na to primanje, kao i obaveza organa koji je učinio grešku da nadoknadi sredstva, čime se bavi prvostepeni sud u

obrazloženju pobijane presude, ali obzirom da nisu ispunjeni uslovi za oglašavanje ništavim rješenja kojim je tužitelju priznato pravo na egzistencijalnu naknadu, prvostepeni organ mora u konkretnom slučaju rješavati u okviru odredbi ovog Zakona, u vezi sa odredbama Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije BiH“, broj: 33/04, 56/05, 44/05, 70/07, 09/10, 95/13, 90/17 i 29/22), uz pravilnu primjenu odredbi Zakona o upravnom postupku („Službene novine FBiH“, broj: 2/98, 48/99 i 61/22).

Zbog svega navedenog ovaj Sud je primjenom odredbe člana 46. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima odlučio kao u izreci ove presude i zahtjev za vanredno preispitivanje uvažio, pobijanu presuda preinačio tako da je uvažio tužbu, te poništio osporeno rješenje tuženog i rješenje prvostepenog organa i predmet vratio prvostepenom organu na ponovni postupak radi pravilnog i zakonitog rješavanja u predmetnoj upravnoj stvari.

Zapisničar
Hodžić Merhunisa, s.r.

Predsjednik vijeća
Vuković Josip, s.r.